

Nr 302.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående viss ändring i villkoren för överlåtande till staden Falkenberg av Falkenbergs tullbro; given Stockholms slott den 16 april 1917.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att, sedan den inom staden Falkenberg belägna, kronan tillhöriga Falkenbergs tullbro med utmål jämte därå varande, kronan tillhöriga hus överlåtits å staden med äganderätt, Kungl. Maj:t må, under förutsättning att de av riksdagen år 1911 godkända villkoren för överlåtelsen i övrigt noggrant iakttagas, såsom bidrag till istandsättande enligt av Kungl. Maj:t fastställd plan av ifrågavarande bro anvisa ett belopp av högst 15,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

K. Dahlberg.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 april 1917.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LINDMAN,
Statsråden: VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÄRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
CARLESON,
HANS ERICSON,
DAHLBERG.

Efter gemensam beredning med chefen för civildepartementet anförde departementschefen, statsrådet Dahlberg:

I proposition nr 147 den 10 mars 1911 föreslog Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att den inom staden Falkenberg belägna, kronan tillhöriga Falkenbergs tullbro med utmål jämte därå varande, kronan tillhöriga hus finge under vissa i statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag angivna villkor och förbehåll utan ersättning med full äganderätt överlåtas å staden Falkenberg med tillträdesrätt för staden 1 januari 1912.

Av det i propositionen åberopade statsrådsprotokollet samt däruti omförmälda handlingar inhämtas bland annat, följande: Ifrågavarande för kronans räkning av sten uppförda bro över Åtran ligger numera

inom staden Falkenbergs område. Brotullen, varmed förstås rättigheten att uppbära broavgifter i enlighet med av Kungl. Maj:t fastställd taxa, har sedan gammalt varit av kronan utarrenderad, med skyldighet för arrendatorn att erlägga viss årlig avgäld till kronan ävensom att ansvara för brons underhåll.

Med anledning av ett vid arrendeuppskattning å bron den 20 augusti 1907 väckt förslag, att bron skulle vid då löpande arrendeperiods slut den 1 januari 1910 erbjudas staden Falkenberg till inlösen för vid förrättningen åsatt saluvärde av 7,000 kronor, anförde stadsfullmäktige i Falkenberg i yttrande den 24 september 1908, att staden, som efter undersökning av bron funnit densamma vara av dålig beskaffenhet, icke vore villig inlösa bron på de av uppskattningsmännen uppställda villkor, men att staden ville vidtaga åtgärd i syfte att genom en grundlig och omfattande undersökning få utrönt beskaffenheten av bron och kostnaden för dess iståndsättande på ett hållbart och betryggande sätt samt därefter genom särskild ansökan ånyo väcka frågan om stadens övertagande av bron och dess framtida underhåll. Vid stadsfullmäktiges berörda yttrande fanns fogat ett den 19 augusti 1908 dagtecknat utlåtande över en genom drätselkammarens försorg verkställd undersökning av bron, vilken undersökning enligt utlåtandet givit vid handen, att bron i sitt dåvarande bristfälliga skick icke kunde tåla någon större belastning, och att det kunde ifrågasättas, om bron ens finge eller kunde tagas i bruk för militärt ändamål, i vilket avseende bron vore av stor betydelse. Undersökningsnämnden uttalade som sin åsikt, att en ombyggnad av bron borde verkställas inom den allra närmaste framtiden, därest bron skulle kunna fylla de bestämmelser, som gällde för allmänna landsvägsbroar, samt vara användbar för ej sällan förekommande tyngre landsvägstrafik.

Uti ett med anledning av nämnda arrendeuppskattning till domänstyrelsen avgivet yttrande den 27 oktober 1908 hemställde Kungl. Maj:ts befallningshavande i Hallands län med hänsyn icke allenast till önskvärdheten av, att de otidsenliga broavgifterna bortskaffades, utan även de till stora kostnader, som inom en snar framtid ansåges skola krävas för brons ombyggnad, att åtgärder måtte vidtagas för att staden Falkenberg måtte komma i tillfälle att övertaga brons framtida underhåll. Kungl. Maj:ts befallningshavande uttalade därvid den åsikten, att vägande skäl syntes tala för att bron överlättes till staden allenast mot skyldighet att sätta bron i ett för den allmänna säkerheten betryggande skick, att bevara och underhålla densamma för all framtid under iakttagande, så vitt möjligt, att brons nuvarande vackra utseende och

egendomliga karaktär icke förändrades, samt att medgiva dåvarande innehavare av broarrendet rättighet att utan tomtavgift till staden bruka och bibehålla en dem tillhörig tullhusbyggnad invid brons sydöstra landfäste.

Sedan staden erhållit tillfälle yttra sig med anledning av vad Kungl. Maj:ts befallningshavande sålunda föreslagit, överlämnade magistraten med skrivelse den 9 mars 1909 till Kungl. Maj:ts befallningshavande utdrag av stadsfullmäktiges protokoll den 6 mars 1909, enligt vilket stadsfullmäktige förklarat, att staden vore villig övertaga bron på de ovannämnda av Kungl. Maj:ts befallningshavande föreslagna villkor, därest kronan för brons iståndsättande bidroge med hälften av det belopp, som staden visade sig hava utgivit för detta ändamål, vilket bidrag av kronan dock ej skulle i något fall överstiga 10,000 kronor.

I nyssnämnda skrivelse den 9 mars 1909 anförde magistraten, att, enligt ett av aktiebolaget skånska cementgjuteriet uppgjort kostnadsförslag, kostnaden för brons iståndsättande komme att uppgå till ett belopp av 19,635 kronor, varvid dock ej medräknats kostnaderna vare sig för brons stensättning med tuktad sten, uppgående till omkring 4,000 kronor, eller för ommurning av de i bristfälligt skick varande broräckena, uppgående till omkring 1,000 kronor. Den verkliga kostnaden för brons iståndsättande komme sålunda att stiga till ett belopp av omkring 25,000 kronor. Vid prövning av stadens erbjudande borde avseende fästas dels därvid, att staten genom brons överlåtande å staden skulle befrias ej mindre från större delen av förenämnda kostnad för brons iståndsättande än även från det framtida underhållet av bron, vilken för allmänna samfärdseln inom länet vore oundgänglig, dels ock vid det förhållande att av ålder broavgifter icke upptagits av innevånarna i staden, vadan icke dessa, men väl angränsande härads inbyggare vunne väsentlig fördel av avgifternas borttagande.

Domänstyrelsen, som i skrivelse den 19 mars 1909 med handlingarnas överlämnande underställde Kungl. Maj:ts prövning frågan om brons disposition efter då löpande arrendeperiods utgång, framhöll därvid att, för den händelse bron bibehölles i kronans ägo och utarrenderades, kronan icke torde kunna undandraga sig en dyrbar reparation av bron, för vilken reparation kostnaderna komme att uppgå till mera än 20,000 kronor. Då högre arrende än vad uppskattningsmännen föreslagit, eller 250 kronor om året, icke vore att förvänta, syntes det styrelsen vara fördelaktigare för kronan att ingå på stadens erbjudande.

På förekommen anledning togs emellertid frågan om tullbrons övertagande av staden under förnyad prövning av stadsfullmäktige i Falkenberg, vilka genom beslut den 30 december 1910, som vunnit laga

kraft, förklarade sig villiga att för stadens räkning med full äganderätt övertaga ifrågavarande bro »utan annan skyldighet än brons försättande i ett mot trafiksäkerhetens fordringar svarande skick, men med bibehållande, om möjligt, av rätt till uppbärande av nu gällande brotull och övertagande av kronans rättigheter i fråga om brofäste, tomt och byggnader invid tullbron».

Efter att hava erinrat att stadsfullmäktige sålunda avstått från sin förut framställda fordran på kontant bidrag av statsmedel till brons istandsättande, anförde dåvarande chefen för jordbruksdepartementet till förut omförmälda statsrådsprotokoll, att departementschefen i likhet med i ärendet hörda myndigheter funne skäl icke föreligga för kronan att i sin ägo bibehålla ifrågavarande bro, utan syntes densamma bära med äganderätt överlätas på staden Falkenberg med tillträdesrätt den 1 januari 1912, vilken dag bron bleve arrendeledig.

Angående villkoren för denna överlåtelse anförde departementschefen, vad först beträffade det av stadsfullmäktige uttryckta önskemål, att staden i samband med brons övertagande jämväl måtte erhålla rätt till upptagande av brotull, att detsamma icke syntes vara av beskaffenhet att bära bifallas. Omförmälda broavgift utgjorde enligt departementschefens mening ett hinder för samfärdseln, vilket borde, då tillfälle därtill erbjöde sig, avlägsnas. Ett sådant tillfälle syntes föreligga, därest äganderätten till bron utan ersättning överginge från kronan till staden Falkenberg, för vilken omförmälda bro vore av synnerligen stor betydelse. Då, enligt vad departementschefen haft tillfälle inhämta, bibehållande av broavgifterna icke heller utgjorde något oavvisligt villkor från stadens sida, borde alltså, enligt departementschefens mening, vid den ifrågasatta överlåtelsen stadgas, att någon ersättning för trafikerandet av bron icke vidare finge komma ifråga. I övrigt syntes i sammanhang med överlåtelsen bära föreskrivas skyldighet för staden att, såvitt möjligt med bibehållande av brons nuvarande utseende, behörigen istandsätta densamma enligt av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkänd plan samt att ansvara för brons framtida underhåll. Därest överlåtelsen komme till stånd, förutsatte departementschefen, att Kungl. Maj:t framtiden ville bestämma viss tid, inom vilken reparationen av bron skulle vara fullgjord samt färdig till avsyning av vederbörande myndighet.

Att överlåtelsen jämväl borde omfatta till bron hörande utmål med därå varande kronan tillhöriga hus syntes självklart. Vid överlåtandet borde däremot förbehåll göras om rätt för dåvarande innehavare av broarrendet att utan avgäld till staden fortfarande, så länge någon av dem levde, kvarbo i en dem tillhörig byggnad invid brons sydöstra landfäste.

Kungl. Maj:ts förenämnda proposition blev av riksdagen bifallen.

Härefter uppdrog Kungl. Maj:t den 16 juni 1911 åt domänstyrelsen att med iakttagande av de i nämnda statsrådsprotokoll angivna villkor och förbehåll upprätta förberedande avtal med staden om överlåtande å staden av bron jämte utmål och hus, i vilket avtal jämväl borde föreskrivas viss tid, inom vilken brons reparation skulle vara fullgjord samt färdig till avsyning av vederbörande myndighet, samt att därefter underställa det förberedande avtalet Kungl. Maj:ts prövning.

Något sådant avtal har emellertid ej kommit till stånd.

Sedan handlingarna i ärendet för avtalets upprättande överlämnats till stadsfullmäktige, avläto stadsfullmäktige den 14 december 1911 en skrivelse till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, däri stadsfullmäktige anhöllo om upplysning, bland annat, huruvida styrelsen kunde godkänna istandsättandet av bron enligt aktiebolaget skånska cementgjuteriets förslag samt om icke istandsättandet möjligen kunde ske på enklare och billigare sätt.

I anledning härav anförde väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 juli 1914, att det av nämnda aktiebolag uppgjorda förslaget, med fäst avseende på det uttalade önskemålet om brons istandsättande med bevarande av dess vackra och egendomliga karaktär, syntes lämpligt och tillfredsställande samt att styrelsen icke kunde tillråda något enklare och billigare sätt för den nödiga restaureringens utförande. Emellertid börde, utöver vad nämnda förslag innehölle, vid restaureringsarbetets utförande iakttagas, att i de gamla brovalvens väl rengjorda fogar och håligheter ingötes så mycket flytande cementbruk, att samtliga fogar och övriga öppningar i dessa valv vore fullt utfyllda, innan i förslaget upptaget förstärkande betonglager anbragtes utanpå valven. Vidare anförde väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att av verkställd undersökning framgått, att uppkomna bristfälligheter i brons valv utgjorde en påtaglig fara för brons styrka och bestånd, om desamma lämnades åt sitt öde, samt att fara säkerligen redan förefunnes vid brons användande för tyngre transporter, varför bron vore i behov av istandsättande snarast möjligt.

Härefter hava stadsfullmäktige inkommit till Kungl. Maj:t med en den 13 augusti 1915 dagtecknad skrift, däri anförts huvudsakligen följande:

Med anledning av de av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelade ytterligare föreskrifter angående arbetets utförande hade från aktiebolaget skånska cementgjuteriet införskaffats nytt, skriften bifogat kostnadsanbud, utvisande en ökning av

kostnaden från 19,635 kronor till 30,735 kronor, däri dock icke inginge kostnaden för tuktad sten, vatten och grus m. m.

Med hänsyn till den väsentliga ökning i kostnaden, som sålunda uppstått, och ehuru det enligt departementschefens redogörelse i stadsrådsprotokollet vid föredragning av frågan om brons överlåtande till staden förutsatts, att stadsfullmäktige avstått från sin förut framställda fordran på kontant bidrag av statsmedel till brons iståndsättande, ansåge sig fullmäktige likväl hava välgrundade skäl för att hos Kungl. Maj:t göra framställning om erhållande av bidrag till ifrågavarande restaureringsarbete.

I sådant avseende framhölles, att fullmäktige visserligen förklarat sig vilja ikläda staden skyldighet att försätta bron i ett mot trafiksäkerhetens fordringar svarande skick, men däremot icke yttrat sig om de ökade kostnader, som kunde föranledas av brons iståndsättande »med bevarande av dess nuvarande vackra och egendomliga karaktär». Ehuru denna synpunkt för staden hade stor estetisk betydelse, funne fullmäktige det likväl obilligt, att ifrågavarande kostnader, som icke kunde inbegripas i fullmäktiges erbjudande, skulle helt gäldas av staden, isynnerhet som bron, även efter stadens eventuella övertagande av densamma, i viss mån fortfarande komme att hava natur av allmän landsvägsbro, såsom utgörande en nödvändig förbindelseled mellan Årstads och Faurås härader.

Av än större vikt för staden vore dock, att den icke skulle bibehållas vid rätt till uppbärande av nu gällande brotull. Stadsfullmäktige hade uppställt bibehållande av denna rätt som villkor för sitt erbjudande och hade icke avstått från detta villkor eller ens varit i tillfälle att yttra sig om eventuellt avstående däriifrån. I vad departementschefen till statsrådsprotokollet den 10 mars 1911 anförde om att omförmälda broavgifter utgjorde ett hinder för samfärdseln, vilket borde avlägsnas, instämde stadsfullmäktige till alla delar; men då icke allenast stadens innevånare utan alla, som trafikerade bron, hade men av broavgifterna, samt bron — såsom förut blivit nämnt — vore av stor betydelse för den allmänna samfärdseln, syntes den ökning i kostnaden för brons iståndsättande och underhåll, som föranleddes av broavgiftens borttagande, icke i sin helhet böra läggas på Falkenbergs stad utan rättvisligen, åtminstone till en del, böra ersättas med allmänna medel.

Särskilt vore att märka, att bron först efter dess restaurering kunde användas för sådana militära ändamål som transport av kanoner och andra tyngre föremål, vadan statens fördel av restaureringsarbetet vore avsevärd.

På grund av vad sålunda blivit anförts hava stadsfullmäktige hemställt, att såsom bidrag till iordningsställande av Falkenbergs tullbro mätte på de villkor, Kungl. Maj:t kunde finna skäligt föreskriva, av allmänna medel anslås ett belopp av intill 15,000 kronor.

I ärendet hava infordrade utlåtanden avgivits den 9 februari 1916 av Kungl. Maj:ts befallningshavande i Hallands län, som därvid överlämnat yttrande av vederbörande domänintendent, den 27 september 1916 av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, den 1 december 1916 av domänstyrelsen, den 18 januari 1917 av kammarkollegiet och den 4 april 1917 av justitiekanslersämbetet.

Domänintendenten har anförts, att i betraktande av de stora kostnader, som

Falkenbergs stad med all sannolikhet måste vidkännas för brons restaurering, om staden skulle övertaga bron på förut bestämda villkor, och med hänsyn till de förpliktelser jämväl för framtiden, som ett dylikt övertagande ålade staden, samt under förutsättning, att, sedan staden övertagit bron, broavgifter ej vidare finge av den trafikerande allmänheten upptagas, fog syntes föreligga för stadens begäran om bidrag av allmänna medel till kostnaderna för brons iståndsättande och dess förstärkning, så att den motsvarade nutida krav på bärighet. I anseende till de stora kostnaderna för brons restaurering, särskilt dem, som avsåge ett pietetsfullt bevarande av det minnesmärke från äldre tiders brobyggnadskonst, som ifrågavarande bro otvivelaktigt utgjorde, syntes det äskade bidragsbeloppet ej obilligt.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har erinrat, hurusom av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens berörda skrivelse till stadsfullmäktige framginge, att, därest kronan skulle behålla äganderätten till bron, de betydliga kostnaderna för dess iståndsättande vore för kronan omedelbart förestående, samt vidare anfört huvudsakligen följande:

Ehuru i Kungl. Maj:ts brev till domänstyrelsen den 16 juni 1911 föreskrivits, att upplåtelsen till staden skulle ske utan någon som helst gottgörelse från kronans sida, kunde dock icke Kungl. Maj:ts befallningshavande finna det annat än skäligt och rättvist, att staden erhöle gottgörelse av statsmedel för någon del av de stora ekonomiska uppoffringar, den komme att få vidkännas för iståndsättande av bron. Då bron vore för den allmänna samfärdseln nödvändig och staten i allmänhet plägade bidraga med två tredjedelar av kostnaden för anläggning av allmänna vägar, syntes den gjorda framställningen hava fog för sig, i följd varav Kungl. Maj:ts befallningshavande förordade densamma, dock under förutsättning att i blivande avtal rörande brons övertagande till framtida underhåll av Falkenbergs stad infördes bestämmelse om, att de i statsrådsprotokollet den 10 mars 1911 angivna villkor och förbehåll, därav särskilt nämndes broavgifternas upphörande, skulle bliva noggrant fullgjorda.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har anfört:

Det syntes visserligen i högsta grad anmärkningsvärt, att stadsfullmäktige på det sätt, som skedde den 30 december 1910, ändrade sitt tidigare beslut, men då vid sakens handläggande inför Kungl. Maj:t och riksdagen det av staden uppsatta villkoret om stadens bibehållande vid rätten att uppbära broavgifter tydligtvis borteliminerats på otillräckliga grunder, syntes stadens anbud av den 30 december 1910 nödvändigtvis vara förfallet, varför numera icke föreläge någon annan grund för överenskommelse än stadens senaste framställning.

I denna förutsattes, att staden skulle åtaga sig samma förpliktelser som enligt Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut i saken, men att dessutom staden skulle erhålla ett statsanslag av 15,000 kronor för brons iståndsättande.

Staden hade som skäl härför anfört, dels att det vore obilligt, att staden skulle drabbas av de ökade kostnaderna för bevarande av brons »vackra och egenomliga karaktär», dels att staden icke förut avstått från broavgifterna samt dels att staten hade avsevärd fördel av brons reparation i och för vissa militära ändamål. Härutinnan vore att märka, att någon kostnadsökning ej orsakades av önske-

målet att bevara brons karaktär samt att broavgifterna gäve så obetydlig netto-avkastning, att densamma kapitaliserad uppginge till endast några få tusen kronor, då nämligen årsarrendet för närvarande uppginge till endast 200 kronor.

Men om överenskommelse icke träffades med staden, bleve staten nödsakad att ombygga bron, vilket enligt föreliggande beräkningar skulle draga en kostnad av över 30,000 kronor. Till täckande av dessa kostnader vore det ju möjligt att avsevärt höja broavgifterna för framtiden, men detta vore en motbjudande åtgärd, som endast i yttersta nödfall borde tillgripas.

Under dessa förhållanden syntes det såväl för staten som för den trafikerande allmänheten fördelaktigast, att en uppgörelse träffades med Falkenbergs stad på grund av dess föreliggande framställning, varför väg- och vattenbyggnadsstyrelsen dels förordade bifall till densamma, dock under förutsättning att samtliga i statsrådsprotokollet den 10 mars 1911 upptagna villkor och föreskrifter bleve uppfyllda, och dels hemställde, att det erforderliga anslaget, 15,000 kronor, framdeles, när slutlig uppgörelse med staden träffats, måtte varda anvisat av för dylika ändamål tillgängliga medel.

Jämväl domänstyrelsen, som ansett det för såväl staten som den trafikerande allmänheten fördelaktigast, att en uppgörelse träffades med Falkenbergs stad på grund av stadens föreliggande framställning, har under enahanda förutsättning beträffande de i nämnda statsrådsprotokoll angivna villkor förordat bifall till framställningen.

Under samma förutsättning har kammarkollegiet förklarat sig icke hava något att erinra mot bifall till framställningen.

Justitiekanslersämbetet har erinrat, hurusom stadsfullmäktiges i Falkenberg den 30 december 1910 gjorda utfästelse att, om staden finge med full äganderätt övertaga tullbron, försätta densamma i ett mot trafiksäkerhetens fordringar svarande skick, till vilken utfästelse icke anknutits något förbehåll om bidrag av statsmedel, uppenbarligen låge till grund för Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut att utan ersättning till staden överlåta äganderätten till tullbron med utmål jämte därå befintliga kronan tillhöriga hus. Utan riksdagens hörande syntes således det av staden nu framställda anspråket på statsbidrag för brons istandsättande icke kunna bifallas. Stadsfullmäktiges påstående, att de vid sitt erbjudande att övertaga bron icke skulle avstått från det först uppställda villkoret om rätt att uppbära brotull, vore vilseledande. Stadsfullmäktiges beslut den 30 december 1910 utvisade nämligen, att det av stadsfullmäktige uppställda förbehållet om rätt att uppbära brotull icke varit ovillkorligt, utan att bibehållandet av denna rätt varit något, som stadsfullmäktige önskat *om möjligt* ernå. För stadsfullmäktiges föreliggande framställning kunde således icke åberopas någon rättslig grund. Såges framställningen ur andra synpunkter än den rent rättsliga, kunde måhända skäl anses föreligga för framställningens bifallande helt eller delvis.

Departementis-
chefen.

Stadsfullmäktige hava till stöd för ifrågavarande framställning an-
fört, att de icke genom sitt den 30 december 1910 gjorda åtagande i
fråga om tullbrons övertagande avstått från den förut framställda fordran
på rätt att upptaga brotull. Ifrågavarande beslut utvisar emellertid,
såsom av justitiekanslersämbetet erinrats, att nämnda fordran ej av
stadsfullmäktige ovillkorligen vidhållits, ehuru väl de önskat, att, om
möjligt, brotullen måtte få bibehållas.

Med hänsyn till att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i sitt ut-
låtande den 27 september 1916 vitsordat, att någon ökning i kostnaderna
för brons reparation ej orsakades av önskemålet att bevara brons karaktär,
lärer ej heller vidare avseende böra fästas vid stadsfullmäktiges uttalande,
att de väl åtagit sig kostnaderna för brons försättande i ett mot trafik-
säkerhetens krav svarande skick, men däremot icke yttrat sig om de
kostnader, som kunde föranledas av brons iståndsättande med bevarande
av dess nuvarande vackra och egendomliga karaktär.

Någon rättslig grund kan således icke med fog åberopas för fram-
ställningen om att i samband med brons övertagande erhålla förmåner ut-
över vad Kungl. Maj:ts och riksdagens år 1911 fattade och på stadsfull-
mäktiges förklaring den 30 december 1910 grundade beslut innehåller.
Emellertid synas mig billighetsskäl tala för, att staden Falkenberg erhåller
någon gottgörelse av statsmedel för den avsevärda kostnad, som brons
iståndsättande numera kommer att medföra för staden. Det bör bemärkas,
att ej ens den väsentliga ökning i restaureringskostnaden, utöver den vid
tiden för stadsfullmäktiges åtagande den 30 december 1910 beräknade, som
det senaste, i januari 1915 dagtecknade kostnadsanbudet från aktie-
bolaget skånska cementgjuteriet utvisar, numera torde bliva tillräcklig,
utan kommer densamma antagligen att ytterligare stegras på grund av
de under de bägge senaste åren starkt uppdrivna prisen å sådan materiel,
som skulle användas vid arbetet.

Mot beloppet av det begärda bidraget, 15,000 kronor, har jag för
min del icke något att invända.

Chefen för civildepartementet har meddelat, att hinder icke synes
möta att, därest vederbörliga förutsättningar komma att föreligga, sagda
belopp må anvisas att utgå från anslaget till understödjande av bro-
byggnader m. m.

Då emellertid riksdagens bifall till brons överlåtande å staden utan
ersättning lämnats under de i statsrådsprotokollet angivna villkor och
förbehåll, lärer statsbidrag för sådant ändamål icke kunna beviljas utan
riksdagens medgivande.

Att den i 1911 års riksdags beslut bestämda tillträdestiden numera icke kan tillämpas, torde icke böra utgöra hinder för brons överlåtande till staden.

Åberopande vad i ärendet sålunda förekommit, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att, sedan den inom staden Falkenberg belägna, kronan tillhöriga Falkenbergs tullbro med utmål jämte därå varande, kronan tillhöriga hus överlåtits å staden med äganderätt, Kungl. Maj:t må, under förutsättning att de av riksdagen år 1911 godkända villkoren för överlåtelsen i övrigt noggrant iakttagas, såsom bidrag till istandsättande enligt av Kungl. Maj:t fastställd plan av ifrågavarande bro anvisa ett belopp av högst 15,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall och förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga . . . till detta protokoll utvisar skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Olle Åkerberg.